



22260

kat.komp.

III

Mag. St. Dr.

P

Pałyński Joannis: Acreama debitorum observantiae.

PANEG. et VITAE
Polon. Fol.
№ 1338.

Biblioteka Jagiellońska



stdr0004648



588

ACROAMA
DEBITÆ OBSERVANTIÆ,
Perillustri & Adm Rñdo Dño,
D. ALBERTO
CASIMIRO
STASZEWSKI,

In Alma Universitate Cracoviensi,
Artium Liberalium MAGISTRO,
& PHILOSOPHIÆ DOCTORI,
ECCLESIAE CHROBERSSENSIS
PRÆPOSITO,
IPSO SOLENNI DIE
DIVI ADALBERTI
Cum Gratulatorio Musarum Applausu,

M. JOANNE PATYNSKI,
Philosophiæ Doctore & Professore,
Gratitudinis ergò
Venerabundo Cultu & Obsequio
ELICITVM.

Anno Triumphantis Aeternæ Sapientiæ,
M. DC. LXXXVI. Die XXIII. Aprilis.

CRACOVIAE, TYPIS UNIVERSITATIS.

ACROAMA

DEBITÆ OBSERVANTIÆ.

Surge, quid indignos ducis per tædia Soles?
Surge Soror Phæbi, Pieridumq; decus.

I, propero passu, curras comitante susurro
Musa: quid Elisijs candida lustra rosis
Delectas? en præstò rosis distincta Vireta

En CHROBRÏ roseo gramina flore fauent.
Non solum Violis gaudet Parnassia rupes.

Fonte Caballino, non quoque, sola scatet.
Sunt Violæ CHROBRÏ, sunt lilia suntq; sonora.

Lymphæ; dum vitreo gurgite Nida fluit.
Pluraq; si cupias fors delectantia mentem

Cernere; curre citò, visaq; cuncta refer.
Hæc vix Parnassi Præses mandauit Apollo:

Ocius intendit Cracia Musa viam.

Accelerat CHROBRUM numero stipata Nouenni
Musarum læto præueniente choro.

Non Phaëtontis equis, nec Phæbi vecta quadrigis.

Non Æthon Eous cum Pyròente Phlegon.

Sed Sonipes, qui frena ferox Spumantia mandit
Pegasus impatiens, atq; Caballus adest.

Orpheus hanc reuchit Floræ indulgente quadrigâ
Delectans illam dulcisonante lyra.

Cumq; triumphali subsultans perneat axe.

Saxa per & scopulos tendit in æua CHROBRÏ.

Hic vbi pertingit vicina cacumina Syluæ.

Vertice de montis rura propinqua videt,

Rura Quirina super fundamine condita prisco;

Conditor huic CHROBRÏ Bolesilaus erat,

Arx Regalis vbi sublimibus alta columnis

Praxitelis dextrâ Dædaleâq; manu

Ædificata; sed extremæ vicina ruinæ:

Regia corrodit culmina tempus edax.

His visis; ultra tendit, tangitq; Colonos

Quos circum campi, proxima prata iacent.

Partibus à dextris agrorum gleba referta

Cernitur, exerto semine terra suo

Hinc patitur cultum tellus, renouatur aratro;

Seminat hic, arat hic, excolit ille Vepres.

Profilit



570
 Proflit vltcrius, cernens à parte sinistra
 Elysios campos, flumina, prata, greges,
 Hinc horti circumuallant, hinc recta Paterna
 Circumdant varijs arboribusq; comæ.
 Tum quocunq; sui circumfert lumina visus,
 Intensos oculos non satiare valet.
 Hic pometa videt stillantia flore Sabino;
 Hic delectatur flumine Musa cito.
 Interea Sacris aperit se scena Viretis
 Ordine stant violæ, purpureæ, rosæ.
 Altera floret humus, circumq; vagantia latè
 Candida sæcundus lilia pascit ager.
 Hic vastis trepidi pendent è rupibus hædi,
 Imbelles agni, præcipientesq; Capræ.
 Hinnuleiquè suis, passim dum flumina tranant;
 Matreque cum blanda luxuriantur aquis.
 Tum pingues tauri, tum cum bobusq; iuuenti
 Currunt, percurrunt, ante, retròq; simul.
 Cum timidis passim ludunt in montibus agnis
 Ac spatiantur Oues, exsuperantq; iuga
 Cætera turba suis distincta vagatur in aruis
 Ludit & in pratis, luxuriatq; pecus.
 Plurimus hæc circum tacito pede labitur amnis
 Pumicibusq; cauis vndiq; Nida fluit.
 Lenè fluunt riui, muscosis lenè susurrus
 Saxa per irrepens, murmurat è Scopulis.
 In liquida pisces saliant hilares crystallo;
 De quorum saltu turbida bullit aqua.
 His visis hærens ingenti Musa stupore
 Plurima læta videt, gaudia corde premit.
 Stat partim, partim currit, partimq; tenetur
 Attonitis oculis, fronde super viridi.
 Pupillam mentis, cordisq; animiq; sereni
 Delicio tanto vix satiare potest.
 Hic repidum volucres concentibus æra mulcent
 Agmine conspicuo nil, nisi dulce sonat.
 Quæquè suâ volucris dulcedine temperat exta
 Quæquè canit liquido guttore carmen auis
 Ipsa recuruat phyliræ se frondibus arbor
 Flectit; & ad tantos visa stupere choros.
 Præcinit hos inter, suaues Luscinia cantus
 Plaudit Epops Cygno cum modulante dein.
 Nunc Fringilla canit, Sturnus nunc psallit, Alauda
 Laudum concentus voce librante canit.

Plures quid memoro? cunctæ cecinere volucres.
 Frondea quas viridis sustinet arbor aues.
 Sole sub albenti prænuncia prodit hirundo
 Et luteum celsa sub trabe figit opus.
 Hic sunt intactæ volucres, solatia ruris
 Assuetum ripis innocuumq; genus.
 Hic & apes formant mellis cum stirpe laborem
 Florigeris herbis dulcia mella parant.
 Plebs venit, ac virides passim disiecta per herbas
 Potat, & accumbit cum pare quisq; suo.
 Sub Ioue pars durat, pauci tentoria ponunt.
 Sunt, quibus e ramis frondea facta casa.
 Pars sibi pro rigidis calamos statuere columnis
 Desuper extensas imposuere togas.
 Sole modo vinoq; calent annosq; præcantur;
 Quot sumunt Cyathos, sæcula totq; bibunt.
 Nunc nunc inuenies qui Nestoris ebibat annos,
 Quæ sit per calices facta Sybilla suos.
 Rura per atq; Domos, agri terraq; Colonos
 Prospera læta sonant, dulcia fausta vbiq;
 Luce repentina cantant, ac vociferantur;
 Et iactant faciles ad sua verba manus
 Hi ducunt posito latas crateres choreas
 Cultraq; diffusis saltat amica comis.
 Sed quid tam longo passu mea Musa moraris?
 Quid paruis gaudes? (dicit Apollo Sacer)
 Hæc sunt quæq; vides auidam recreantia mentem
 Parna tuæ menti; non remorare diu,
 Templi pertingas postes ac limina Sacra
 Tum delectabis cor animumq; tuum.
 Vix ea fatus erat: confestim Musa recurrit
 Præpropere gressu, limina casta pede
 Calcat Virgineo; mox mania cernit ab extra
 Illa: quibus circum uoluitur alta Domus
 Pulchra loci facies quem non splendore moueret?
 Templum de firmo surgit in astra solo.
 Hæc est altitonans Domus Omnipotentis Olympi
 Quæ residet Sponsus, Sponsa MARIA simul.
 Hæc Diuina Domus valido circumdata muro
 Quæ binos postes limina bina tenet.
 Instaurans Diuûm laudem, famamq; perennem,
 Nomina MARCHIONUM tollit in astra simul.
 Poplite deflexo plaudens quò Musa subintrat.
 Hic atq; hic oculos anteriore loco

Figit;

Figit ; & ecce videt præstò ornamenta corusca
 Splendida numinibus dona dicata Sacris .
 Hic excelsa patent altaria, Dedaleaq;
 Efformata manu, nomine digna suo.
 Hic aurum splendescit, & argentum sua poscit
 Lumina ; quæq; vides digna stupore graui.
 Thesauris Arabum diues, diuesq; lapillis
 Quæis addit: pretium Pactolus atq; Tagus
 Zeuxis Prothogenes ostendit imagines artem
 Circumstant quouis pulchra videnda loco.
 Hic tumuli Illustres, Dinastarum monumenta
 Hic Cineres recubant, corpora pressa solo;
 Augustam quorum testantur marmora famam.
 Prædecessorum marmora sculpta nitent.
 Desuper excelso postquam sua lumina figit;
 Organa multiplici voce canora videt
 Victuro æternum pulchrè fabricata labore
 Præsidet his Orpheus cum saliente choro.
 Hæc vbi Musa sagax oculis voluitq; reuoluit;
 Hic illic tacito lumine cuncta videns.
 Audit mox lætis impleri cantibus auras,
 Audit & elatos alta sub astra tonos.
 Vndiq; Sacra tonant tirubanti templa triumpho
 Applaudunt Cytharæ dulcisonante manu.
 Pars canit, altera pars psallit, chordasq; vicissim
 Concordes facili pollice sollicitat.
 Iô triumphæ : canunt, repetentes Iô triumphæ .
 Sæpius ingeminant Iô triumphæ : Iô :
 Interea memori residens dum mente retractat,
 Organa cui tantum concinuere melos ?
 Quid nam sit causæ : quæ verò Scena triumphæ ?
 Longo miratur tempore Musa vigil.
 Dum stupet, obtutumq; hæret defixa per vnum
 Alloquitur Socias, voce canente suas:
 Dicite Pierides Vatùm Sacra numina Musæ ;
 Dicite : quid valeat lux hodierna ? mihi.
 Quis locus ? & quæ sint Solennia ? promite corde.
 Cunctaq; cur gaudent ? dicite : scire velim.
 Desist vt tandem coquirere Musa venusta.
 En Soror ex eius præueniente choro
 Prosilis in medium : subsultans talia fatur :
 Scire cupis ? à me cognita verba tene.
 Diuus ADALBERTVS præuendicat omnia laudum
 In templo quæquæ lux hodierna refert.

B

Cum

Cum signo Tauri currit vigesima terna
 Lux Aprilis Iō voce sonante canens.
 ARCHIPRÆSULUM caput hæc præconia spectant
 Temporibus vernis iure colendus erat.
 Aprilem memorant ab aperto tempore dictum
 Quem Diuus MARTYR vendicat hacq; die.
 Pro populis o Leche tuis pius arma ferebat
 Septena cæsus euspide ! sparsit humo
 Sanguineos flores vernanti tempore dignos;
 Viuentis cuius florida vita fuit.
 Hæc ybi dicta dedit: plaususq; excepere frequentes
 Musarum cæsus cum redeunte die
 Gaudent: ac memori Solennia mente reuoluunt:
 Cui nam PATRONI festa renata dies?
 Interea cernunt Templi gaudere Togarum
 PASTOREM CHROBRI Nomine PRÆSULEO.
 Hic cum scrutantur lætanteq; mente recensent.
 Quis nam sit? cuius Nomine læta dies?
 Conscia Calliope cum plausu cuncta reuelat.
 De PASTORE Bono talia voce sonat:
 Credite Castalides, quid dicam; credite Musæ;
 Hic est hic: de quo dicere verba volo;
 Immortale ferens Nomen, quod prouida virtus
 In Iagelontadum struxerat Orbe diu;
 Vis animi fecit summum cum Pallade docta,
 Naturæ dotes continuare student.
 Claruit hoc Nomen STASZEWSKI pluribus annis
 Enituit Cathedris quando in Academicis.
 Et nunc clarescit cunctorum in pectore fama,
 Regnat Vox Cathedris, Gloria regnat, Honor
 Viuit, & in Matris Regnanti Corde vigeat;
 Mater Academiae Sceptra quousq; reget.
 Hunc Lechicæ Pubis semper selectus amauit.
 Flos OSOLINIUS, MYSZKOWIUMq; Decus
 Et meritò: Suada illi regnat in ore venusto:
 Ponit ei Fasces Tullius ante pedes.
 Quippe Triumphator calamo tersissimus omni:
 Victrices Laurus detulit arte sua
 Par certe auspicijs plus quam sudore Decenni
 Clarus Academo, clarus in Orbe Viget,
 Hanc lucem quamuis præclara Modestia vultu
 Diffugiat: sequitur perpetuo tamen hæc.
 A candore eius desumpsit lumina vitæ
 Lumen GONZAGÆ Thyndaridæq; Duo

Vnius

Unius & quamuis soluerunt Stamina Parca;
 Ille tamen viuit semper in Orbe Lechi.
 Viuit IOSEPHUS, REGIS Cor, Gemma Polona
 MARCHIO sat Clarus, Cara Medulla viget.
 In cuius DOCTOR viuaci corde vigebit
 Aeternum: viuet non moriente die
 Ergo: qui meruit Magnatibus indole tanta
 Par fieri Praeses; par quoq; PRÆSULEO
 Nomine PASTORIS CHROBRI Templiq; Sacra-
 tia Praemia pro tanto digna labore tulit.
 Hic igitur gaudens ALBERTI Nomine Sancto;
 Accumulat Votis Vota renata suis
 Lataturque Sacri festo veniente PATRONI
 Ac applaudentes tollit in æthra manus;
 His dictis tacuit: roseo tunc ore locuta
 Protinus excurrens Clio suavis ait:
 Syclides Musæ quid gaudia Nostra moramur?
 Cur non gaudemus deueniente die?
 Cum Solennis adest & nobis grata Patroni
 Lux: & ADALBERTI Festa renata Dies.
 Nunc agitent placide lætam noua gaudia mentem
 Exhilaret vultum singula quæq; suum.
 Pergamus celeres, scandamus limina docta.
 PRÆSVLIS ad festum dulci sonante lyrâ
 Cantemus: Nostro DOCTORI Vota vouentes,
 Tendamus celeres cum pare quæq; sua.
 Uix ea prædixit: confestim barbita tendunt.
 Tendunt PASTORIS sub noua tecta Domûs,
 Munera deportant; sonat omnis murmure postis
 Jo triumphæ canunt ingeminante vice:
 Pars Cytharas, buxosq; capit, pars pleetra tetendit.
 Pars memorat toto publica Vota polo.
 Latantùm sit dulce melos, per deuia mundi
 Cantica lata sonant, barbita blanda tonant.
 Altera tangit ebur, tumq; altera Cymbala pulsat.
 Pars niueas Dotes concelebrare studet.
 Pars animi cultum, tum pars extollere mores
 Gestit ouans: Voti simbola grata ferens.
 Prouocat in laudes meritas hæc dulce loquendi
 Pondus; coniungit Carmen & illa suum.
 Omnibus his communis honos, mens omnibus vna,
 Omnes lætifico gaudia corde vouent.
 Latior at reliquis præstans dulcedine linguae
 Calliope, officium dedicat illa suum.

Explicat ante oculos Pastoris, Vota Sororum,
 Ac ait: ô PRÆSUL Lux Tua Sacra redit,
 Venit Summa Dies, Festi memorabile tempus,
 Annua Lux venit cum redeunte die.
 Non lacrymis signanda dies, nec carmine tristi,
 Sed lato Pindi concelebranda metro.
 Illa dies venit, quâ Tu dulcedine Cordis
 O PRÆSUL! mentes cordaq; nostra rapis.
 Affectuq; Tui captiuas pectus amicum.
 Cunctos fronte Tua stringis in obsequium,
 Ergo vota fluunt cælos ac astra fatigant.
 Scandere dum possis secula beata diu.
 Viue diu felix millenos viue per annos,
 Delicium Musæ, Gloria viue mea;
 Aurea tot numeres Illustris secula DOCTOR
 Quot meruit Virtus continuata Tibi
 Dulcis amor, dulcis Musarum, cara Medulla,
 Nostri Flos Æui, Portio viue mea.
 Tu mea vita, Decusq; meum, Tu Pars mea tota;
 Dulce mihi Tecum viuere, dulce mori.
 Hæc vbi concludit cordis plaudentia vota
 Musa; en Parnassi cætera turba ruit;
 Fautoremq; suum obsequio veneratur: amoris
 Vota repræsentans ingeminante vice:
 Viuat ADALBERTVS STASZEWSKI, DOCTOR, & almus
 PRÆSVL; longæuus viuat in Orbe Lechi.



Permissu Magnifici Dñi
 RECTORIS.



